

From: "Päraküla selts" <parakulaselts@gmail.com>
Sent: 12/22/2025 3:32:07 PM
To: <info@rkik.ee>, "RMK" <rmk@rmk.ee>, "Olav Looga" <olav.looga@rmk.ee>, <info@muinsuskaitseamet.ee>, <info@keskkonnaamet.ee>, <vpinfo@vpk.ee>, "Hiite Maja SA" <juhatuse@hiis.ee>, <min@kul.ee>, <info@kaitseministeerium.ee>, <koda@maavald.ee>
Cc:
Subject: Teavitus ja nõue

You don't often get email from parakulaselts@gmail.com. [Learn why this is important](#)

Lugupeetud ametiasutuse esindajad

Päraküla Selts MTÜ pöördub Teie poole seoses kinnistul 62401:001:3382 (Rähni) toimunud ulatusliku metsaraie ja metsamaterjali väljaveoga, mille käigus on kahjustatud ja rüvetatud looduslik pühapaik Kolme Valla Piirikivi, mis on kantud NFC (Natural Forest Cultural Heritage) nimekirja.

Tegemist ei ole tavapärase metsaraietega, vaid usulise ja kultuurilise pühapaiga rüvetamisega, millel on otsene ja sügav mõju kohaliku looduseusulise kogukonna õigustele, väärikusele ja vaimsele turvalisusele.

Kolme Valla Piirikivi on paik, mida kohalikud looduseusulised on kasutanud ja kasutavad tänaseni rituaalideks, mälestushetkedeks ja vaimseteks toiminguteks. Seal toimunud raie, pinnase lõhkumine ja rasketehnika kasutamine on:

- hävitanud pühapaiga rahu ja terviklikkuse,
- katkestanud vaimse järjepidevuse,
- ning tekitanud kogukonnale sügava moraalse ja vaimse kahju.

Põhimõtteline ja lubamatu ebavõrdsus

Peame vajalikuks rõhutada, et looduseusuline pühapaik ei ole vähem kaitset vääriv kui ristiusuline kirik.

Kui samaväärne tegevus – altariruumi lõhkumine, hauaplatside rikkumine, pühade sümbolite hävitamine – oleks aset leidnud kirikus või kalmistul, käsitletaks seda üheselt:

- pühaduse rüvetamisena,
- usuvabaduse rikkumisena,
- ning avalikku huvi kahjustava teona, mis eeldab kiiret ja otsustavat sekkumist.

Asjaolu, et pühapaik ei ole kivist hoone, vaid looduslik ja maastikuline, ei vähenda selle pühadust ega riigi kohustust tagada võrdne kaitse kõikidele usulistele kogukondadele. Vastupidine käsitus tähendaks sisulist diskrimineerimist usu alusel.

NFC-sertifikaadi ja riigi vastutus

Lisaks usulise pühapaiga rüvetamisele on nimetatud tegevusega rikutud ka NFC-sertifikaadi põhinõudeid, mis keelavad kultuuripärandi ja looduslike pühapaikade kahjustamise. Tegemist on süsteemse rikkumisega, mille puhul:

- on eiratud pühapaiga olemasolu,
- on lubatud raiet alal, mis ei tohi olla majandusliku kasutuse objekt,
- ning on lastud puit liikuda tarneahelasse vaatamata sertifikaadi põhimõtetele.

Kuna tegu on riigimetsaga ja riigiasutuse tegevusega, lasub vastutus mitte üksnes metsamajandajal, vaid ka riigil tervikuna.

Nõuame riiklikku sekkumist

Päraküla Selts MTÜ nõuab:

1. juhtunu ametlikku uurimist kui loodusliku pühapaiga rüvetamist,
2. NFC- ja muude sertifikaadinõuete rikkumise õiguslikku hinnangut,

3. pühapaiga kohest kaitse alla võtmist ja edasise tegevuse peatamist,
4. kahjustuste kaardistamist ja heastamiskava koostamist koostöös kogukonnaga,
5. selget seisukohta, kuidas riik tagab edaspidi loodususuliste pühapaikade võrdse kaitse.

Juhul kui pädevad ametiasutused ei reageeri sellele pöördumisele sisuliselt ja viivitamata, jätame endale õiguse pöörduda:

- kõrgemate riiklike ja rahvusvaheliste institutsioonide poole,
- sertifitseerimisasutuste ja järelevalveorganite poole,
- ning vajadusel avalikkuse poole, et juhtida tähelepanu usulise ja kultuurilise ebavõrdsuse lubamatusele.

Looduslik pühapaik ei ole metsamaa.

Selle rüvetamine on sama tõsine rikkumine kui kiriku rüüstamine.

Lugupidamisega

Päraküla Selts MTÜ

parakulaselts@gmail.com